

rò decimam thoracis suscipi tradidit, uti in simijs & canibus cernebat. mihi autē nunquam decima utrinque suscipi in homine uisa est, sed plurimum duo decima. Aliquādo enim cum sacrum os quinque tantum ossibus efformatum repperi, undecima mihi utrinque suscepta occurrit. Verū Bononiæ Galli cuiusdam sacerdotis ossa contexamus, in quibus prima lumborum utrinque suscipitur, & illa suos processus perinde sibi articulos gerit, ut duo decima thoracis uerebra duo decimas costas. Quum itaque duo decima thoracis frequentissimē utrinque suscipi appareat, ab hac orationem instituamus. Undecim thoracis uerbrarum¹ processus ascendentes protuberant, ac in² exteriori posteriori ue sede, notatu digna orbiculari circumferentia cartilagine incrustantur, atque horum processuum tuber adeo leuiter ac in plana superficie extuberat, ut num sinus, num tuber censendū sit, uix internoscas. Descendentes autem processus interna anteriori ue ipsorum sede, qua foramen dorsalis medullæ gratia cælatur respiciunt, sinum quoque adipiscuntur amplum, & quodammodo orbicularem, & cartilagine incrustatum, & nuper dicto tuberi ad amussim respondentem. Hi sinus & tubera, à colli uerbrarum sinibus tuberculisq; in ductu duntaxat uariant. Colli enim uerbrarum sinus, ac tubera oblique ab anterioribus sursum porriguntur, aut contrā oblique deorsum tendunt. Nihil enim refert, siue sursum, siue deorsum porrigi dixeris, modò obliquitatem illorum intelligas, & cum thoracis uerbrarum sinuum tuberculisq; ductu conferas. qui quandantenus recto perficitur tramite, quò firmior minusq; ad motum sequax thoracis uerbrarum cōtextus foret. Quum igitur thoracis uerbrarum, ut & colli, ascendentes processus posteriori sua sede protuberent, descendentes uerò interna sede cælentur, merito ascendentes inferioris uerbræ processus subintrant descendentes superioris uerbræ processus, inferiorq; uerebra à superiori excipitur.

Ab a ad b colli uerbræ rii processu ductus meti, tub. a c uerò ad thoracis.

Quo modo lumborum uerbræ inter se articulantur.

Quomodo uerbræ in dorso medio utrinque suscipi oportuerit.

Thoracis uerbrarum processus nuncius.

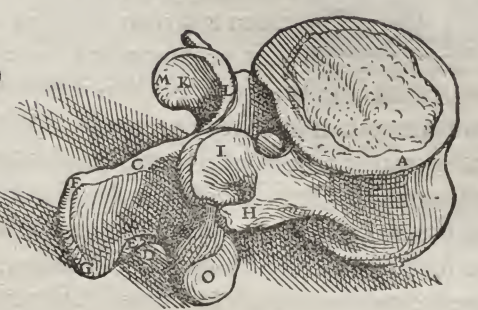
Cæterum lumborum uerbræ, alia ratione coordinantur. Ascendentes enim illarum processus interno latere, quo se inuicem illi respiciunt, sinum habent oblongum, & ampliter satis cauum. Descendentes autem processus latere suo externo (modicè interim uersus anteriora) oblongo protuberant capitulo, quod in inferioris uerbræ ascendens processus sinu aptè excipitur. Adeo, ut in lumborum uerbris inferior uerebra suis sinibus superioris admittat capitula: secus quam in ceruice & thorace, ubi superior suis sinibus inferioris uerbræ tubercula excipit. Duo decima autē thoracis uerebra, ascendentes processus similes gerit cum ascendentes ceruicis ac thoracis uerbrarū processibus, quos posteriori sua sede extuberare diximus. Atq; ideo duo decima ascendentes suis processibus undecimæ thoracis uerbræ descendentes subit, ipsaq; ab undecima excipitur. Descendentes uerò duo decimæ processus extuberant quoq; descendentes in lumbis uerbrarum processuum ritu. deinde hi subeunt sinus ascendentes processus primæ lumborum uerbræ, quæ quum duo decimā excipiat, quid promptius colligi possit, quàm duo decimam supra infraq; suscipi: Verum interim non ita multum refert, an duo decima, an undecima, an alia quæpiam utrinque suscipiatur: modò nos indicibilis Naturæ industria hinc non lateat, quæ in dorso medio uerbram effinxit, stabilem, & utrinque ita susceptam, ut in cameratis & arcualibus ædificijs architectos inter utriusque lateris lapides unum locare cernimus, qui utrinque suscipitur, ipso interim nullum suscipiente: quemadmodum cæteri omnes unum lapidem suscipiunt, & ab alio excipiuntur, sustentanturq;. Ut enim dorsum sibi dicatis ageretur motibus, hanc uerbram utrinque susceptam quiescere, firmariq; necessum est, reliquis interim omnibus ab hac & à se inuicem leuiter secedentibus: Illa enim quiescente quum dorsum flectimus, superiores deorsum ducimus, inferiores autem quodammodo sursum incuruamus. In tensione uerò rursus opposito motu uerbras agimus: si quidem dorso motus circulari, non autē prorsus angulari figura celebrantur. Quam parum uerò hæc cum Galeni in decimo tertio de Partium usu, placitis conueniant, si mutuo loca contuleris, promptè animaduertes. Cæterum dorso motus unā cum ipsius musculis parum rectè hæcenus cognitū, in secundo libro exequemur. Iam autem ad thoracis uerbras reuersis, inter utriusque lateris ascendentes & descendentes processus, insignes nobis obseruanda sunt asperitates, inæqualiterq; protuberantes processuli, in hoc parati ut ualida hinc pronascerentur ligamenta, tanto robustius firmiusq; thoracis uerbras colligantia, quanto obscurior motu thoracis uerbras, quàm ceruicis moueri, ex usu fuerit. Quæ quum ita sint, omnes thoracis uerbræ septem donantur processibus: duobus nimirum transversis, duobus ascendentes & totidem descendentes, unoq; posteriori, seu spina. Si uerò undecima, aut alia qua hæc superior, utrinque susciperetur, tunc duo decima, aut omnes utrinque susceptæ humiliores, duobus abundarent processibus, quandoquidem ascendentes singuli duorum loco, propter sinum illis incisum enumerarentur. Veteribus enim nonnullis, hic sinus tam insignis habebatur, ut singulos ascendentes lumborum uerbrarum processus, geminos enumerasse uidean-

DE HVMANI CORPORIS FABRICA LIBER I.
uideantur. At nunc satius erit, & illis quoque uerbris peculiare Caput consecrare, inibi accumulatus persequi.

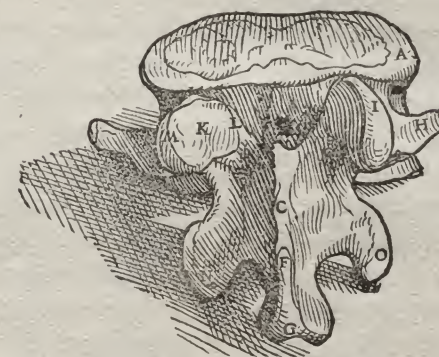
DE LUMBORVM VERTEBRIS. Caput XVII.

PRIMA XVII CAPITIS
PITIS FIGURA.

SECUNDA.

TERTIA. CUIVS VT
ET DVARVM PRIMARVM,
ac earundem characterum Indicem iam subiungemus.

QUONIAM omnes lumborum uerbræ eadem forma constant, unam duntaxat ipsi triplici facie hic expressimus: Prima quidem figura anteriorem uerbræ faciem, Secundam, Tertia posteriorem faciem proponentes.

A, 2, 3 Appendix superior corporis uerbræ.

B, 1, 2 Appendix inferior corporis uerbræ.

C, D, E, F, G His characteribus non in eadem figura obuijs, spina simul notatur, ac singuli prius in spina aliquid hunc in modum indicant.

C, 1, 2, 3 Indicatur spinæ lumborum uerbræ superior pars, seu lata aspera ipsius linea.

D, 2 D latitat in umbra sub spina secundæ figuræ, notans lineam inferiorem spinæ.

E, 2 E non procul à D distat, notans alterius lateris sinum, ad latus lineæ D insignitæ consistens.

F & G, 2, 3 Appendix spinæ, triangulum referens, ac in basi G, in acuto autē angulo F insignitur.

H, 1, 2, 3 Alterius lateris transversus processus.

I, 1, 2, 3 Ascendens alterius lateris processus. Verum K, L & M in secundæ figuræ et tertiæ figuræ.

K, L, suis alterius lateris ascendens notatur processus. K enim sinus insignitur. L uerò anterioris.

M. dem sinus labrum seu supercilium. M autem posterioris supercilium.

O, 2, 3 Descendens alterius lateris processus. O in tertiæ figuræ positum, eius processus tuber notat, seu caput.

QUO leuiori opera processuum hoc Capite priuatim describendorum sedem formamq; assequaris, præsentī figuræ caudatæ sinie lumborum uerbræ dextra facie, expressimus. in qua A & A uerbræ illius notant corpus. B transversum processum hic manifestò sursum spectantem. C spinam, quæ etiā

